
37/1918 Sb.

Zákon ze dne 13. listopadu 1918 o prozatímní ústavě.

O národním shromáždění.

§ 1

Národní výbor rozšiřuje se na 256 členů způsobem a dle klíče, jak vznikl Národní výbor. Tento sbor nazývá se Národní shromáždění.

§ 2

Týž způsob a klíč platí i pro doplňování Národního shromáždění, odpadne-li některý člen.

§ 3

Členem Národního shromáždění přestává být:

- a. kdo ztratil svéprávnost,
- b. kdo odsouzen byl pro trestný čin, který způsobuje ztrátu volitelnosti do obcí v Čechách, zbaven byl členství rozhodnutím Národního shromáždění. Rozhodnutí Národního shromáždění děje se dvoutřetinovou většinou přítomných.

§ 4

Národní shromáždění vykonává pravomoc zákonodárnou pro celý stát i jednotlivé jeho části a pravomoc dozorčí nad mocí výkonnou až do doby, kdy dle ústavy konečně sejde se a ustaví sněmovna vyšlá z voleb.

§ 5

Národní shromáždění vypracuje si jednací řád; dokud se tak nestane, platí jednací řád přijatý ve schůzi Národního výboru dne 9. listopadu 1918.

§ 6

Národní shromáždění je schopno jednati a usnášeti se, je-li přítomna alespoň třetina poslanců. Usnáší se nadpoloviční většinou přítomných. Přítomnosti alespoň dvou třetin poslanců a dvoutřetinové většiny přítomných jest třeba ke změně tohoto zákona, zákona o všeobecných právech občanů, zákona ze dne 9. listopadu 1918 o osobní nedotknutelnosti členů Národního shromáždění a k usnesení o vypovědění války.

K volbě presidenta a ke schválení mezinárodních smluv (10. lit. a) jest třeba přítomnosti nadpoloviční většiny poslanců a dvoutřetinové většiny přítomných.

Přítomnosti nadpoloviční většiny poslanců jest třeba k usnesení podle poslední věty § 11 a první věty § 16.

O presidentu republiky.

§ 7

Hlavou státu je president republiky, kterého volí Národní shromáždění (§ 6).

Úřad presidenta trvá až do doby, kdy podle ústavy konečně nová hlava státu bude zvolena.

§ 8

Mešká-li prezident mimo hranice státu, anebo je-li místo jeho uprázdněno, vykonává zatím jeho práva vláda, která může jednotlivými úkony pověřiti svého předsedu.

§ 9

Prezident republiky nemůže býti trestně stíhán.

§ 10

Prezident republiky:

- a. zastupuje stát na venek,
- b. je nejvyšším velitelem vojska,
- c. přijímá vyslance;
- d. vypovídá podle usnesení Národního shromáždění válku a předkládá mu sjednaný mír ku schválení;
- e. jmenuje důstojníky, státní úředníky a soudce počínaje VI. třídou hodnostní nahoru,
- f. má právo prominouti nebo zmírniti tresty i právní následky trestného činu, odsouzení nebo trestu, jakož i naříditi, aby trestní řízení nebylo zahájeno, anebo zahájené trestní řízení aby bylo zastaveno.

K vládním úkonům, jež prezident republiky vykonává, musí býti opatřen spolupodpis příslušného odpovědného člena vlády.

§ 11

Prezident republiky má právo zákon usnesený Národním shromážděním, vrátiti do osmi dnů po usnesení k novému projednání. Setrvá-li Národní shromáždění na svém původním usnesení, musí zákon býti vyhlášen.

§ 12

Prezident republiky slíbí před Národním shromážděním na svou čest a svědomí, že bude dbáti blaha republiky a lidu a šetřiti zákonů.

Jak se vyhlašují rozsudky.

§ 13

Rozsudky a nálezy soudů vyhlašují se jménem republiky.

O moci výkonné a nařizovací.

§ 14

Moc výkonná a nařizovací přísluší 17členné vládě, jejíž předsedu a členy (ministry) volí Národní shromáždění.

Vláda volí ze sebe náměstka předsedova, který zastupuje předsedu.

§ 15

Předseda a členové vlády slíbí před Národním shromážděním na svou čest a svědomí, že své povinnosti svědomitě a nestranně budou konati a zákonů šetřiti.

Žádný člen vlády nesmí býti členem správní neb dozorčí rady akciových společností, nebo jednatelem společností s ručením omezeným, které podléhají dani výtěžkové podniků k veřejnému účtování povinných.

§ 16

Vláda jest odpovědna Národnímu shromáždění, které ji může za přítomnosti aspoň poloviny poslanců prostou většinou hlasů odvolati, což se stane vyslovením nedůvěry.

Návrh na vyslovení nedůvěry musí býti podepsán nejméně jednou čtvrtinou poslanců a přikáže se nejprve výboru.

§ 17

Vláda sídlí v Praze. Rozhoduje ve shromáždění, jemuž přítomno musí býti, aspoň deset členů, předsedu nebo jeho náměstka v to počítaje.

Vláda rozhoduje ve společných schůzích:

- a. o vládních předlohách pro Národní shromáždění určených,
- b. o všech věcech politické povahy,
- c. o jmenování úředníků, pokud jmenování ústředním úřadům nebo prezidentovi republiky je vyhraženo.

§ 18

Vláda určí, který ze členů (ministrů) řídí a odpovídá za jednotlivé úřady zřízené k obstarávání nejvyšší správy státní.

§ 19

Zákony musí býti vyhlášeny do osmi dnů po usnesení Národním shromážděním, s výhradou případu § 11., 1. věta. Podpisuje je prezident republiky předseda a onen člen vlády, jehož úřad je pověřen provedením dotyčného zákona.

Mešká-li prezident mimo hranice státu, anebo je-li místo jeho uprázdněno, podpisuje zaň předseda vlády.

Nařízení podpisují ministerský předseda a nejméně devět ministrů.

§ 20

Všecky akty moci výkonné a nařizovací dosud předsednictvem Národního výboru provedené se schvalují.

§ 21

Zákon tento nabývá účinnosti dnem vyhlášky.

Dr. Frant. Soukup v.r.   Ant. Švehla v.r.
Jiří Stříbrný v.r.   Dr. Alois Rašín v.r.
Dr. Vavro Šrobár v.r.